

دوره آموزشی توانمندسازی کارکنان معاونت بهداشت در زمینه روش تحقیق در نظام سلامت
دوشنبه ها ساعت ۸ تا ۱۰ از ۱۳ بهمن ماه ۹۹

مدیران گروه به صورت حضوری در سالن غدیر و کارشناسان علاقمند از طریق لینک زیر

<https://www.skyroom.online/ch/tums3/department-of-health>

دبیرخانه شورای تحقیقات نظام سلامت (HSR) معاونت بهداشت

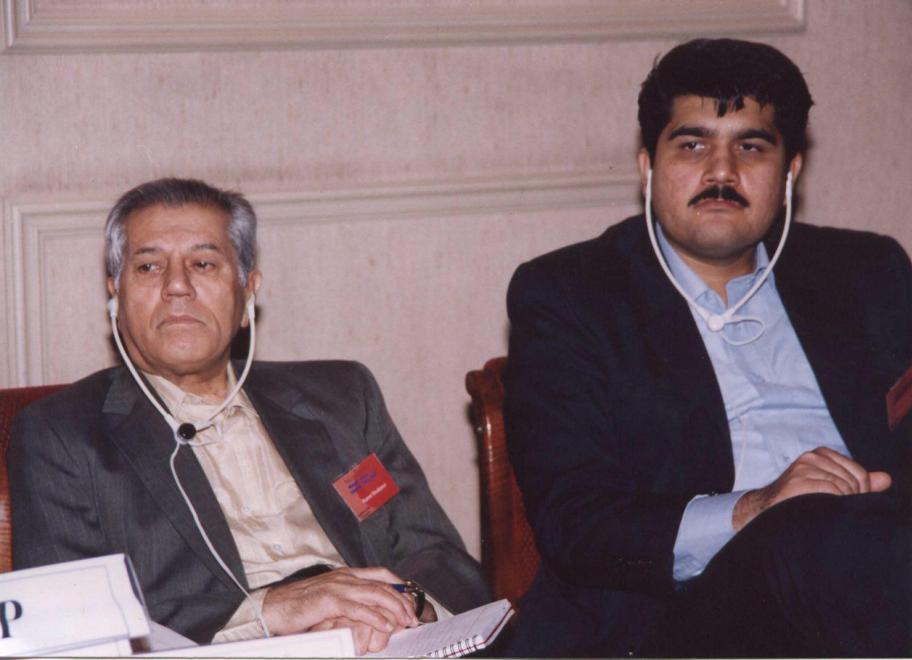
کلیات تحقیق در نظام سلامت

عباس وثوق مقدم

عضو هیات علمی- گروه آموزشی تمقیقاتی مکرانی و سلامت

a.vosoogh@gmail.com

۱۳ بهمن ۱۳۹۹

رئوس مطالب

- ضرورت دوره
- اهداف آموزشی دوره
- مرور مبانی سلامت، نظام سلامت، تحقیق در نظام سلامت

بعد از وفات، تربت ما در زمین مجوی
در سینه‌های مردم دانا، مزار ماست

ضرورت دوره توانمندسازی

- ۲-۲- روزآمد نمودن برنامه‌های بهداشتی و درمانی.
- ۲-۳- کاهش مخاطرات و آلودگی‌های تهدید کننده سلامت مبتنی بر **شواهد معتبر علمی**.
- ۲-۴- تهیه **پیوست سلامت** برای طرح‌های کلان توسعه‌ای.
- ۲-۵- **ارتقاء شاخص‌های سلامت** برای دستیابی به جایگاه اول در منطقه آسیای جنوب غربی.
- ۲-۶- اصلاح و تکمیل **نظام‌های پایش، نظارت و ارزیابی** برای صیانت قانونمند از حقوق مردم
- ۸- افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های جامع و یکپارچه سلامت با محوریت **عدالت و تأکید بر پاسخگویی، اطلاع رسانی شفاف، اثربخشی، کارآیی و بهره‌وری** در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح بندی و ارجاع از طریق:
- ۸-۱- **ترویج تصمیم‌گیری و اقدام مبتنی بر یافته‌های متقن و علمی** در مراقبت‌های سلامت، آموزش و خدمات با تدوین استانداردها و راهنماها، ارزیابی فناوری‌های سلامت، استقرار نظام سطح‌بندی با اولویت خدمات ارتقاء سلامت و پیشگیری و ادغام آن‌ها در نظام آموزش علوم پزشکی.

ضرورت دوره توانمندسازی

- ۱۳- توسعه کیفی و کمی نظام آموزش علوم پزشکی به صورت هدفمند، سلامت محور، مبتنی بر نیازهای جامعه، پاسخگو و عادلانه و با تربیت نیروی انسانی کارآمد، متعهد به اخلاق اسلامی حرفه‌ای و دارای مهارت و شایستگی‌های متناسب با نیازهای مناطق مختلف کشور.
- ۱۴- تحول راهبردی پژوهش علوم پزشکی با رویکرد نظام نوآوری و برنامه ریزی برای دستیابی به مرجعیت علمی در علوم، فنون و ارائه خدمات پزشکی

دورنمای نظام سلامت ج.ا.ایران

چشم انداز سال ۱۴۰۴ کشور:

ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و موثر در روابط بین الملل برخوردار از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، ...

ارتقاء شاخص های سلامت برای

دستیابی به جایگاه اول در منطقه آسیای جنوب غربی.

دستیابی به مرجعیت علمی در علوم، فنون و ارائه خدمات پزشکی و تبدیل ایران به قطب پزشکی منطقه آسیای جنوب غربی و جهان اسلام.

توسعه کیفی و کمی نظام آموزش علوم پزشکی به صورت هدفمند، سلامت محور، مبتنی بر نیازهای جامعه، پاسخگو و عادلانه

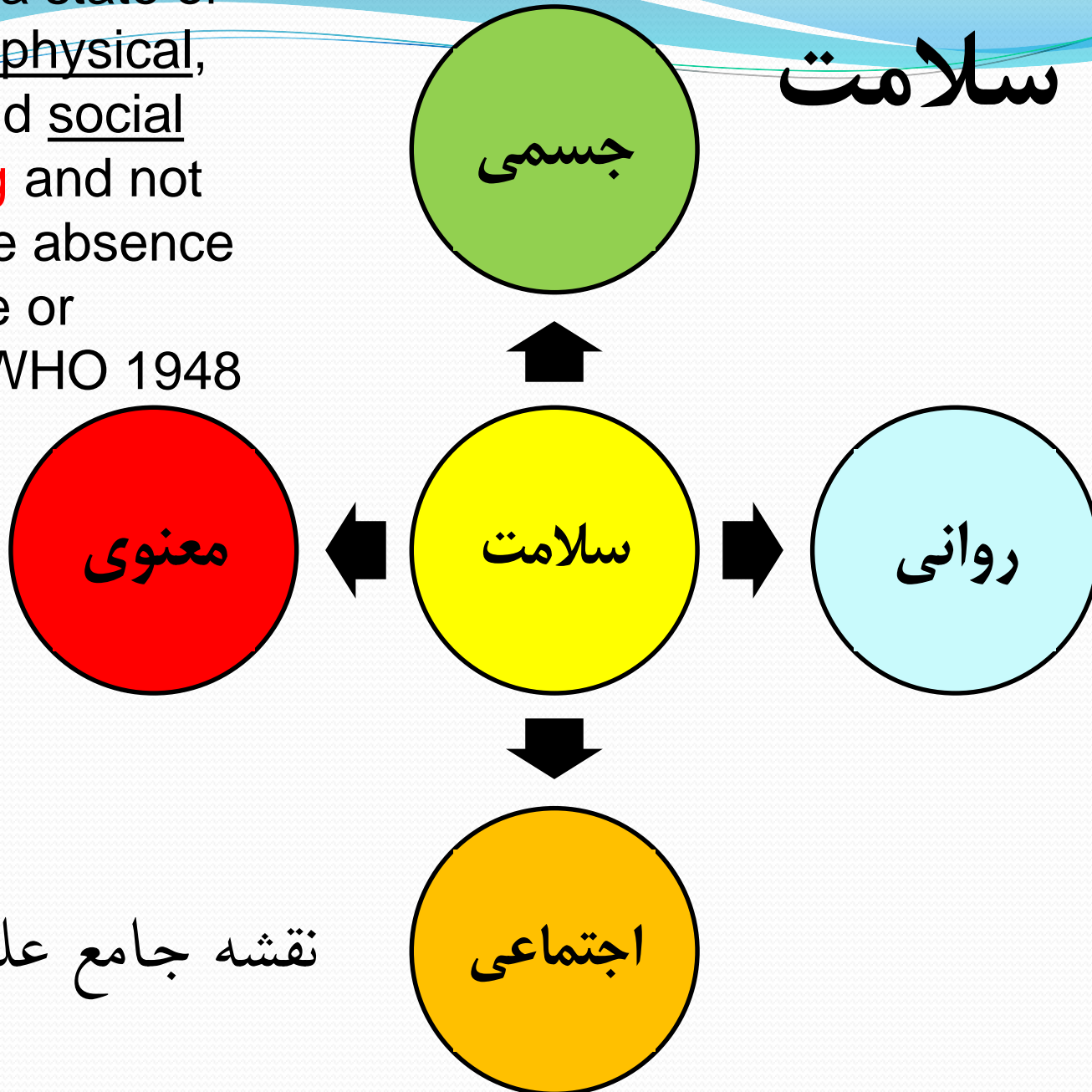
تحول راهبردی پژوهش علوم پزشکی
با رویکرد نظام نوآوری

اهداف آموزشی دوره توانمندسازی روش تحقیق در نظام سلامت HSR

- با انواع مطالعات کمی و کیفی آشنا بشوید.
- بتوانید HSR شرح دهید و نقش آن در حل مسایل مهم درک کنید
- بتوانید پروپوزال/طرح HSR تهیه کنید.
- بتوانید جستجوی منابع و بررسی متون کنید.
- با ارزیابی نقادانه مقالات آشنا بشوید
- داده های گردآوری شده را با نرم افزار مناسب تحلیل کنید
- ...

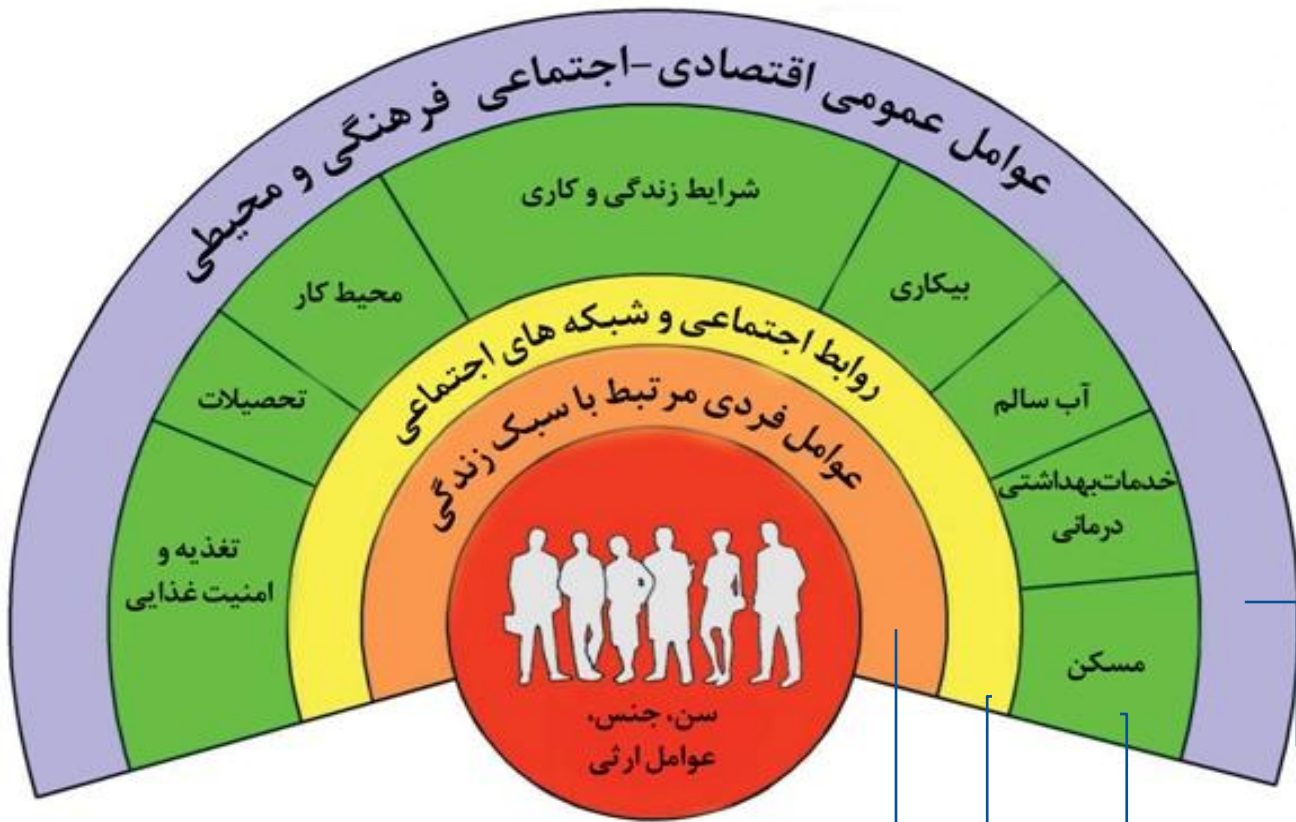
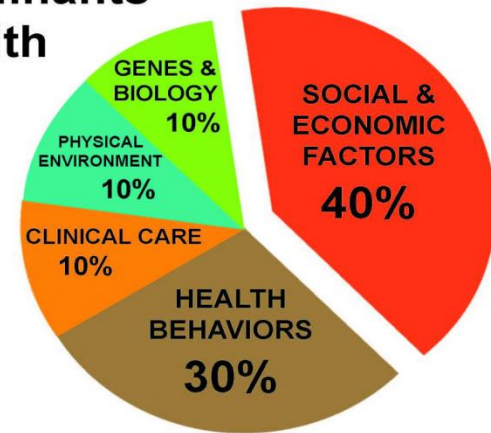
ابعاد سلامت

Health is a state of **complete** physical, mental and social well-being and not merely the absence of disease or infirmity. WHO 1948

نقشه جامع علمی کشور

Determinants of Health

Source: Dahlgren and Whitehead, 1991

- مسئولیت حاکمیت
- مسئولیت سازمان ها و نهاد ها
- مسئولیت خانواده و جامعه
- ∨ مسئولیت فرد

تعریف نظام سلامت؟

- مجموعه ای هماهنگ از
- ساختارها
- منابع انسانی، مالی و تجهیزاتی و
- همچنین اقداماتی است که هدف اولیه آن:
- تامین، حفظ و ارتقای سلامت فرد، خانواده و جامعه باشد.

چارچوب مفهومی نظام سلامت (سال ۲۰۰۷)

سازه های ساختاری

اهداف نهایی و میانی

حمایت اطلاعاتی

رهبری و حاکمیت

نیروی انسانی سلامت

تامین مالی

فناوری های سلامت (دارو، تجهیزات پزشکی و تسهیلات فیزیکی)

تدارک
خدمت:
فردی،
جمعیتی،
شواهد،
سیاست

پاسخگویی

تعیین کننده
های سلامت
فردی،
اجتماعی،
سازمانی،
حاکمیتی

سلامت:
جسمی
روانی
اجتماعی
معنوی

حفاظت مالی

عدالت

Health Related Activities

فعالیت های مرتبط با سلامت

Health Sector

بخش سلامت

G4H

Health System

نظام سلامت

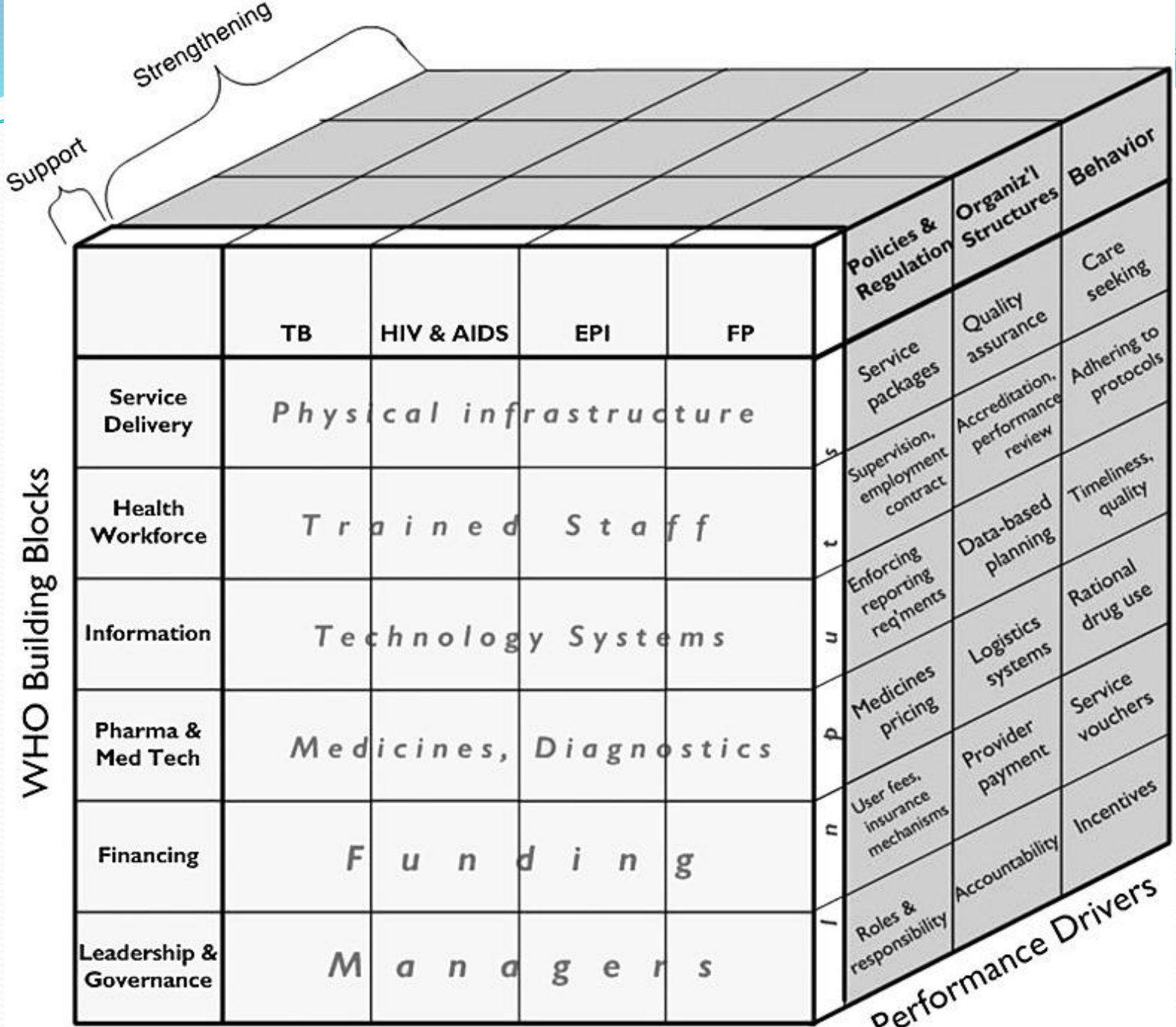
HG

Healthcare System

نظام ارائه خدمات سلامت

PHC

مراقبتهای اولیه سلامت

تحقيق / پژوهش

Research

مطالعه

Study

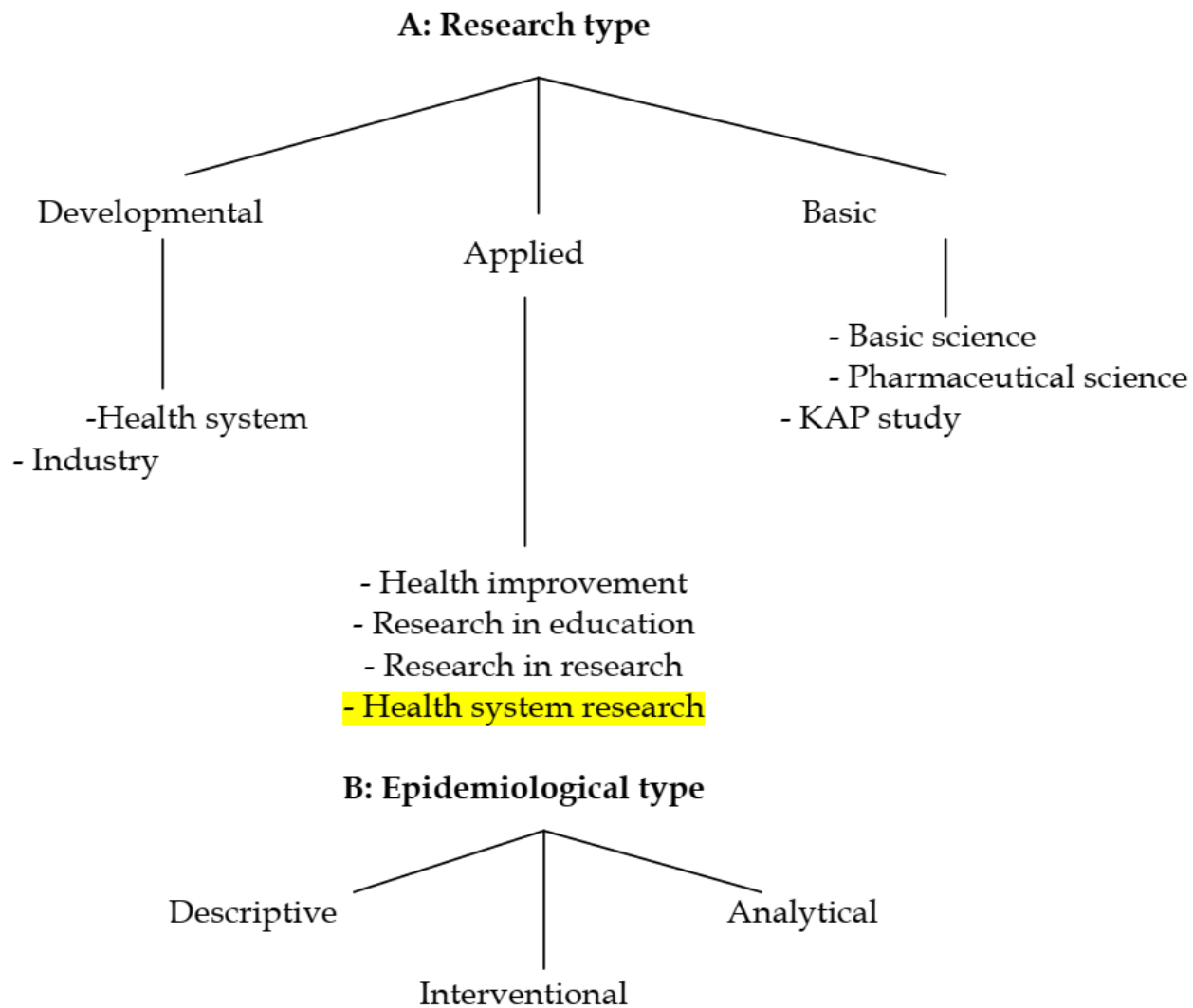
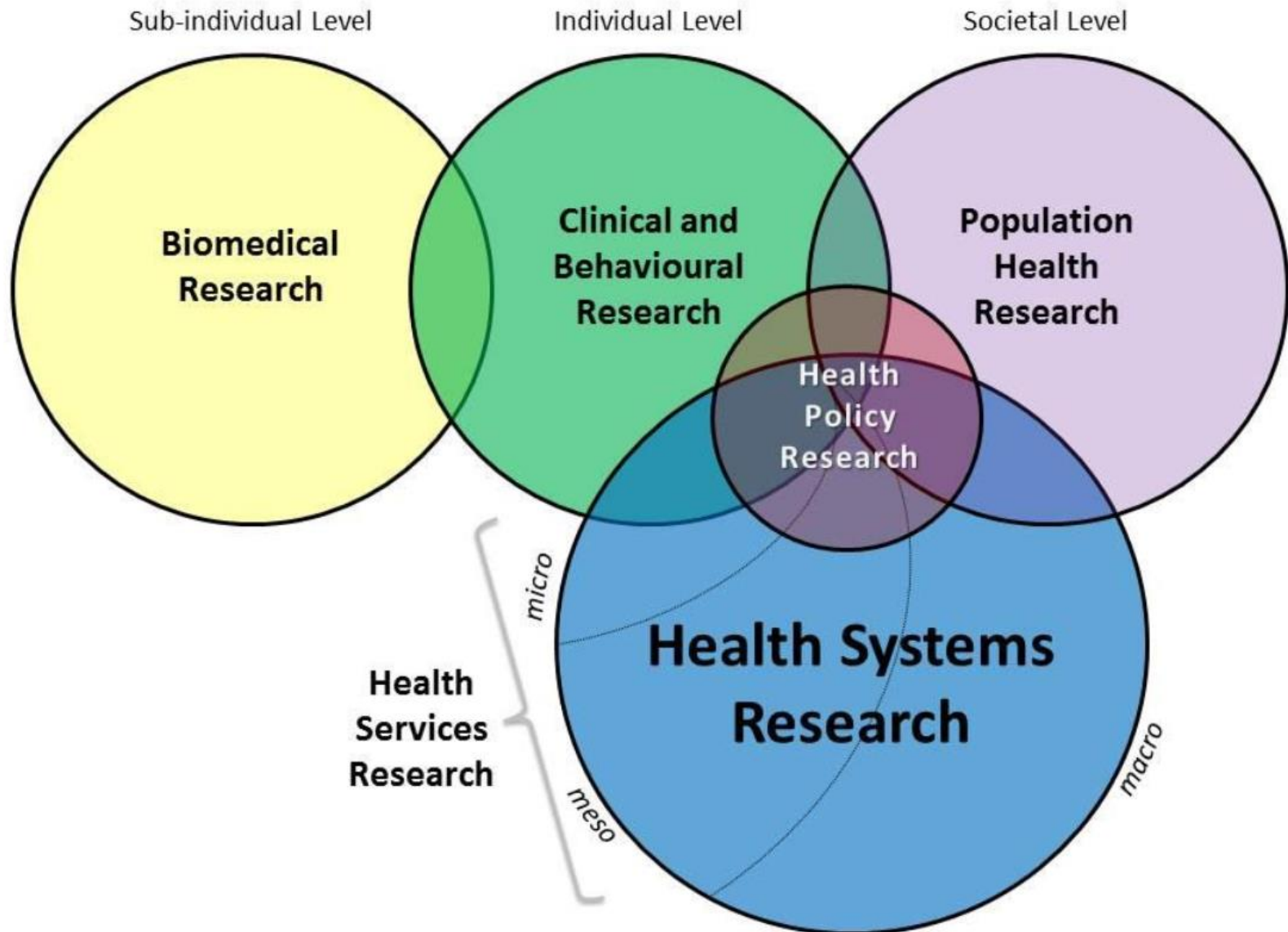

Figure 2. Study algorithm for evaluating patients

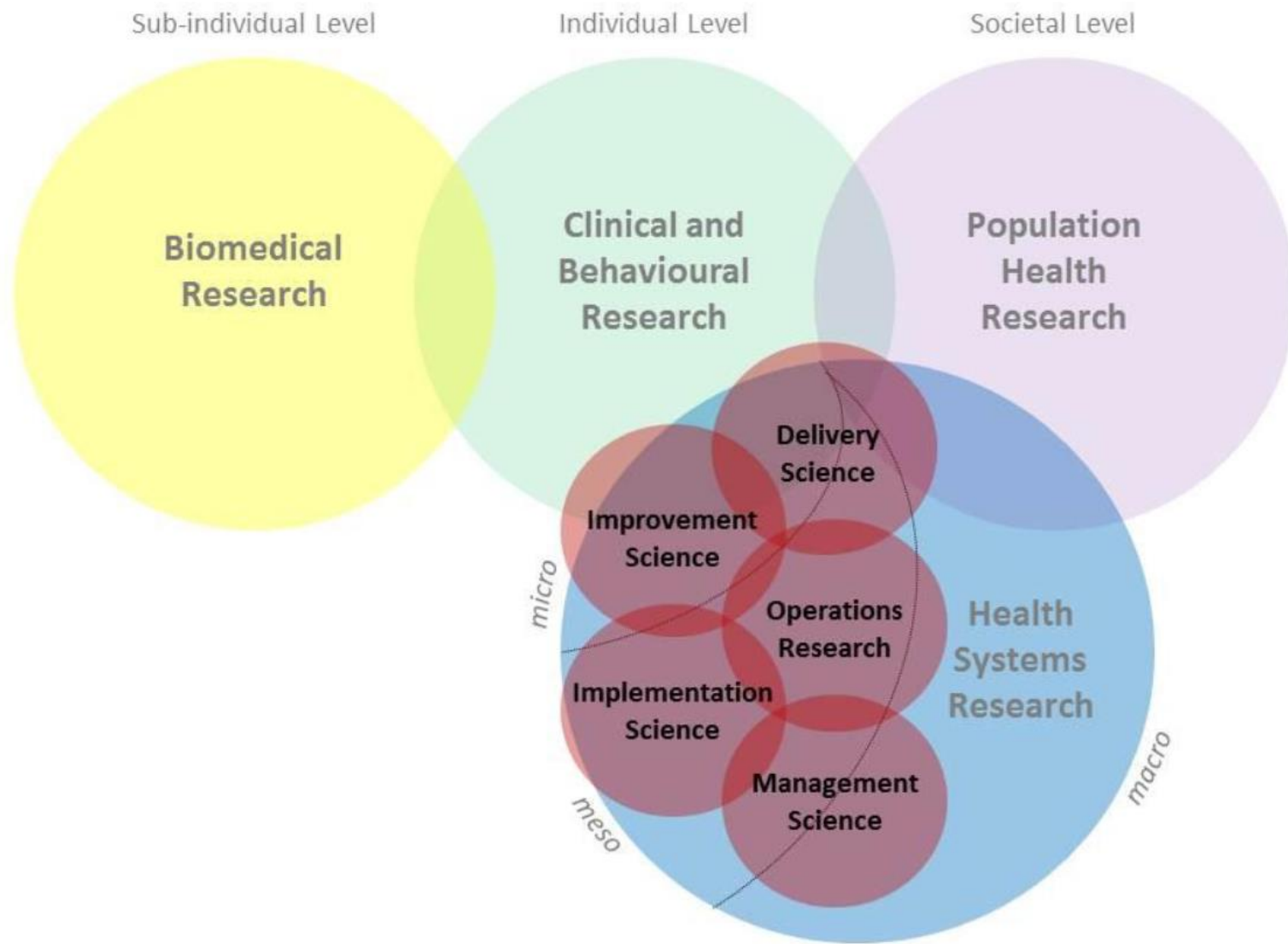
Parviz Owlia¹, Monir Baradaran Eftekhari², Ameneh Setareh Forouzan³, Farahossadat Bahreini⁴, Mahdi Farahani⁵, Mostafa Ghanei . Health research priority setting in Iran: Introduction to a bottom up approach. JRMS 2011; 16(5): 691-698

Figure 2: Health Systems Research as a Multidisciplinary Field of Health Research

https://www.who.int/alliance-hpsr/alliancehpsr_backgroundpaperconceptual.pdf

Figure 3: Examples of Sub-Fields in Health Systems Research and Health Services Research

https://www.who.int/alliance-hpsr/alliancehpsr_backgroundpaperconceptual.pdf

تحقیق در نظام سلامت Health System Research

- هدف: حمایت روند تصمیم گیری در تمام سطوح نظام سلامت با **اطلاعات مناسب** می باشد تا با **بالا بردن کارایی** نظام منجر به بهبود وضع سلامت مردم شود.
- پژوهشگر در HSR؟: هرکس که مستقیماً با یک مساله خاص سلامتی یا مراقبت سلامتی در ارتباط است:
- کارکنان / مدیران / سیاستگذار / مردم / ...
- فعالانه در طراحی و هدایت تحقیقات درگیر شوند.

HSR برای چه مسایلی مفید است؟

مسایل	حیطه	موضوع تحقیق
سیاستی	اتخاذ سیاستهای نامناسب سلامت/ ناتوانی در ثمر رساندن سیاست/ نابرابری تخصیص منابع (غنی-فقیر/ روستا-شهر/ بین بخشی/ درون بخشی)	تجزیه و تحلیل عواملی با توزیع نامناسب نیروی انسانی سلامت در شهر و روستا ارتباط دارند
اقتصادی	کم بودن بودجه/ افزایش هزینه ها/ بهینگی استفاده از منابع	امکان ارایه کارانه با حفظ اطمینان از اینکه خدمات سلامت برای افراد کم درآمد در دسترس باشد.
فنی	استفاده به جا از فناوری جدید/ تناسب فرهنگی فناوری/ افزایش تولید تجهیزات پزشکی	امکان کاربرد روش های ساده برای تشخیص کرونا
مدیریتی	کارآیی پایین خدمات/ کیفیت بد خدمات/ پوشش کم خدمات/ نبود خدمات ادغام یافته	اطمینان از تلفیق درست خدمات پیشگیری و درمانی مراقبت از مادران
اجتماعی-رفتاری	مقاومت در برابر تغییرات/ نگرش ها و رفتاری که اثر منفی بر سلامت دارند/ عدم مشارکت مردم در تصمیم گیری/ تنش های اجتماعی	عواملی که منجر به سوئ مصرف مواد و الکل در جوانان می شوند
اخلاقی	تجاری شدن خدمات پزشکی/ رابطه پزشک و بیمار/ چگونگی اخذ رضایت از بیمار/	اجبار زنان به قبول روش های تنظیم خانواده
هماهنگی	هماهنگی بین فرابخشی و بخشی برای سلامت	مطالعه چندمنظومی برای شناخت عوامل موثر بر سوئ تغذیه برای ارایه طریق به بخش های مربوطه

معیارهای اصلی HSR

□ تمرکز بر مسایل در اولویت

□ تاکید بر تحقیق نسبتا ساده و کوتاه مدت برای پاسخگویی به نیاز تصمیم گیر

□ تمرکز بر کم خرج بودن تا بتواند تامین مالی شود

□ مشارکت ذی ربطان (کارکنان/مدیران/مردم): طراحی-اجرا-آنالیز-توصیه

□ ارایه نتایج به صورت قابل استفاده برای تصمیم گیران و مردم

□ قضاوت بر اثربخشی تحقیق RIA (تعداد مقاله؟ تاثیر بر اصلاح سیاست/بهبود

خدمت/بهبود سلامت جامعه)

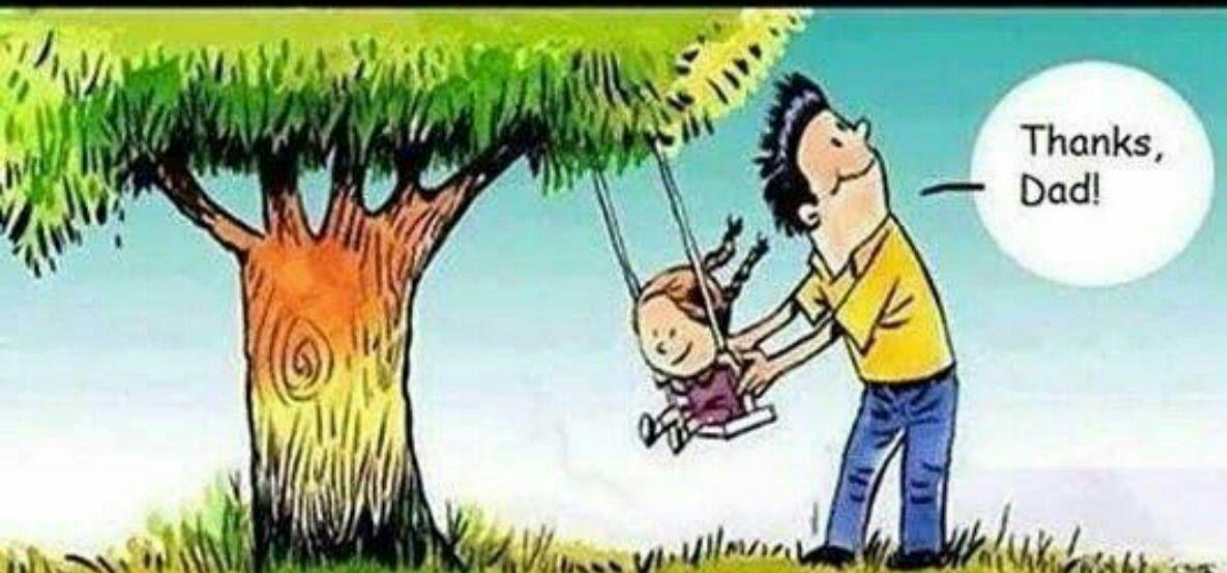
ورزش فکری

- چالش های تحقیق در نظام سلامت در معاونت بهداشت چیست؟

**"A society grows great when old men plant trees
whose shade they know they shall never sit in."**

-Greek Proverb

درختانی برای آینده
ضرب المثل یونانی

یک جامعه زمانی
رشد بارزی پیدا
میکند که

بزرگترهایش
درختانی بکارند در
حالیکه میدانند هرگز
زیر سایه آن ها
نخواهند نشست.